NORGE IDAG

Nr. 2 8. april 1941.

Innhold: Til Pasifisten - Når vi har seiret - Dengang og nu.

Til pasifisten.

Pasifisme er ikke det samme som passivitet. Den har imidlertid lett for å bl
det hvis du ikke er klar over hvad den forplikter til. Pasifisme er visse-
nok en oppgivelse av vebnet motstand og en lære om at vold ikke skal møtes
med vold. Men den er allikevel en kampform. Den er til og med en kampform..
som, riktig oppfattet, blir den mest krevende av alle.
Selvom du er pasifist, plikter du nemlig som hederlig menneske å kjempe mot
at der øves urett,- først og fremst mot andre, men også mot din uforgjenge-
lige sjæl. La gå at du herunder ikke vil tilføye din motstander legemlige
smerter og ta hans liv selvom det er han som først truer deg. Men du må
når det trenges være villig til selv å tåle de samme smerter og til selv å
ofre ditt eget liv.
De første kristne var pasifister dengang de bekjente sin tro, vitende om at
de ville bli forfulgt inntil døden, og deretter uten motstand lot seg slakte
ned.
Ghandi er pasifist, men allikevel en gigantisk motstander, når han oppflammer
sitt folk til å utøve sin religiøse og nasjonale egenart uten hensyn til
de maktmidler som anvendes mot dem.
Niemöller er pasifist og samtidig en helt når han freidig forkynner sin hel-
lige tro, vitende om at dette vil føre ham i livsvarig fengsel.
Vil du som norsk pasifist ta hans byrde opp, har du en stor gjerning å øve.
Men da må du bære Kongens merke på ditt bryst selvom det skal koste deg i
fengsel. Da må du føre prekestolen lese den gamle kirkebønn selvom det skal
koste deg din fr[illegible]
Da må du, alt [illegible] den stilling du inntar i samfundet, nekte å vise lydig-
het samtidig [illegible] hjelper alle som av den grunn er kommet i vanskeligheter
Gjør du dette, [illegible] din plikt som pasifist.
Og ennu en ting: [illegible] ikke motarbeide de andre som sammen med deg kjemper
mot uretten, men s[illegible] kanskje mener at det er riktig herunder også å bruke
fysisk makt mot vo[illegible] mennene. Det er en uenighet om midler, men ikke om mål.
Og de som idag kjemper for det samme i vårt ulykkelige land må ikke strides
om midlene.
Handler du som pasifist etter disse linjer, hilser vi deg som et ledd i vårt
arbeide.

Når vi har seiret.

Det gamle system, demokratiet, var ikke fullkomment, sier mange.- Intet system skapt av mennesker er fullkomment, av den enkle grunn at menneskene selv ikke er fullkomne. Vi består av godt og ondt. Det samme gjør de systemer vi lager. Men det despotiske system, eller, maksimalt med et mere moderne uttrykk, diktaturet, førersystemet, er uforholdsmessig meget mere farlig enn folkestyre, fordi despoten (diktatoren, føreren) enten han heter Harun al Rashid, Attilla, Ludvig den 14. eller Hitler, ikke har ansvar overfor noen, og følgelig når som helst kan ligge under for de onde tilbøyeligheter som fins i alle mennesker. Vi vet da også at ingen av de eneveldsherskere verden hittil har hatt, inklusive de ovennevnte , har veket tilbake for mord, krig, henrettelser, fengsling eller tortur for å få sin vilje. Der er ingen kontrollerende makt i et eneveldig styrt samfund. I et folkestyrt samfund derimot har først nasjonalforsamlingen, dernest folket i valg, makt til å kontrollere dem som styrer. Og de må stå til ansvar både politisk (regjeringen må gå av) og rettslig (både for riksrett og almindelige domstoler) hvis de har overskredet den myndighet folket har gitt dem eller hvis de har misbrukt sin stilling. Dette er den viktigste grund til at folkestyret er å foretrekke fremfor despotimeller førersystem. At nazistene snakker om sitt "ansvarsprinsipp" er rett og slett en satire. Det er mulig at småførerne skal avgi etslags regnskap oppad til en litt større fører. Men despoten på toppen har inten ansvar overfor noen. Og vi vet at Hitler har sagt til sine følgesvenner: "BEREICHET EUCH"-"BERIK EDER". Dermed binder han til seg i felles brøde. Og vi ser det samme i Norge idag. Hvem er det som kjører i de flotteste biler, bensindrevne naturligvis? Hvem har flyttet inn i de

fornemste villaer på Vestkanten? --- Quisling, Hagelin og Lunde. "Fellesnytten foran egennytten" ---- Hvad er så løsningen? Idag svarer mange: Samfundet må bygges på kristent grunnlag. Hertil er å svare at det gamlesamfund var bygget på kristent grunnlag. Hele vår kultur er vokset opp på kristent grunnlag. Den greske oldtidskultur var på mange måter en forløper for kristendommen. Sokrates trodde på en usynlig gud. Derfor kan så meget av den greske kultur leve idag som en del av vår tids kristne kultur. Men ulykken er at endel av det 20.århundredes mennesker har vært utrettelige... i sine bestrebelser for å rykke vekk grunnlaget under vår kultur. Kristendommen er lett å angripe for rappe skribenter, og endel liberale og radikale aviser har gitt meget spalteplass til slike angrep. Mange politikere har... sluttet seg til denne retning. Det er min overbevisning at dette er en nedbrytende virksomhet. I det statssamfund som idag viser seg som det sundeste og levedyktigste i verden-det britiske- inntar kristendommen en så hedret plass at aviser og tidsskrifter med aktelse for sitt land og sine landsmenn ikke gir plass til slike angrep. Det er meget interessant å legge merke til at det engelske parlament for en tid siden med stor majoritet nedstemte et forslag om at teatrene fra nå av skulle få gi forestillinger om søndagen, med den begrunnelse at det ville være i strid med hovedmassen av det britiske folks religiøse innstilling.- Det er umulig å legge en allmindelig nasjonalistisk målestokk på kristendommen. Den kan ikke "bevises", den kan ikke forståes "påforhånd". Men den kan forståes litt etter litt, etterhvert som dens sannhet oppleves, av dem som tør, og vi i.

Løsningen er å bygge på det kristne grunnlag. Og noe av det mest revolusjonerende som kristendommen brakte verden var nettop det som nasjonalsocialistene idag åpent håner: Respekten for det enkelte menneske. Inntil kristendommen kom, hadde alle statssamfund vært bygget på slaveveld. Slavene var rettløse, underkastet makthavernes vilkårlighet akkurat som menigmann idag i en naziststat er underkastet politiet. "Sikkerhets"-politiet i naziststaten er hvad slavevokterne var i oldtiden, hvert skritt i takt med nasismen er ett skritt bort fra kristendommen. For den kristne er hver menneskesjel verdifull.- Intet NS samfundssystem har vært så nær ved å realisere denne kristendommens grunntanke som det demokratiske. Folket oppdrages til å styre seg selv. Derfor er demokratiet- folkestyret- den riktige vei å gå. Vi hadde kmm vunnet langt frem på veien mot et godt folkestyre. Det kunne bli ennå bedre, og det skal bli bedre. Men først må vi overvinne de reaksjonære og mørke makter som for øyeblikket trakker på oss med jernskodd hel. Deretter skal vi ta fatt og bygge et bedre Norge hvor de kristne livsidealer, som vu nu har lært å verdsette, skal få livsrum.

Dengang og nu.

I "Bergens Aftenblad" for 29. juli 1916 finner vi følgende slående artikkel:

"Hvis tyskerne når verdensherredømmet"

"Det hollandske "Anti-Orloog-Raad" har rettet 3 spørsmål til medlemmene av begge fredskonferansene i Haag angående fredsbestrebelsene etter krigen. Det første av dem går ut på, om det vil være ønskelig og mulig å gjenoppta fredskonferansens arbeide. Herpå har den tyske juridiske representant ved begge Haagkonferansene, professor i folkerett ved Münchens universitet, v. Stengel, iflg. "Basler Nachrichten" gitt følgende svar:

1) Nei, forøvrig også ganske overflødig, ti den endelige og avgjørende seier vil og må utvilsomt tilfalle oss tyskere. Og dermed blir vi satt istand til for fremtiden å kunne holde alle fredsforstyrrere i sjakk, og ikke alene skjenke, sikre og opprettholde den varige og eneste samme fred for oss selv men også for den samlede civiliserte menneskehet. Krigens hittidige forløp beviser jo at av alle folk er vi tyskere av forsynet utsett til å gå i spissen for alle kulturfolkene og føre dem til den sikre fred under vår beskyttelse. For vi har ikke alene den nødvendige makt og de nødvendige maktmidler men også alle åndsgaver i høyeste potens, og utgjør kulturens krone innenfor alt det skapte. Derfor er det forbeholdt oss hvad det hittil ikke har lyktes for noen nasjon, nemlig å skjenke hele verden fred.

2) Herav følger unødvendigheten av enhver fortsettelse av fredsbestrebelser av enhver art, idet vi tyskere heretter med verdensherredømmet over de urolige naboer også overtar stillingen og oppgaven som eneste fredspoliti, og vil

hevde den med egen kraft til alle sider. Vi skal vite å kvele enhver ... fredsforstyrrende tendens i fødselen.

3) Underkastelse under vår i enhver henseende overlegne ledelse er derfor for enhver nasjon det eneste og sikreste middel til en blomstrende tilværelse. Og dette gjelder særlig også dem nøytrale som vil gjøre vel i... frivillig å slutte seg til oss tyskere og betro seg til vår varetekt. I disse alvorlige splittelsens tider er det heldbringende og vidnesbyrd om klok forutseenhet å slutte seg til et mektig overhoved. Ti å gjøre seg velfortjent av den mektige arvherre, er å få en god fremtidens sød. Der gis intet følsommere og ideellere folk enn oss tyskere, og derfor er enhver folkerett fullstendig overflødig, fordi vi av eget instinkt og ganske av oss selv gir enhver sin rett."

Dette var tonen i det keiserlige Tyskland i 1914 etter de store militære seire. Tyskland var også den gang best forberedt på krigen. Men så kom nederlaget i 1918.

Nazi-Tyklands forberedelser til den nu pågående krig er vel kjente. Resultatet er da også denne gang blitt store militære seire i 1940. Tonen i det nazistyrte Tyskland ser vi daglig i vår tyskkontrollerte presse, så den kjenner vi. Vi er overbevist om at nederlaget venter dem også denne gang.

Tyskernes egentlige mening om Vidkun Abraham Quisling og hans folk fremgår tydelig av "Illustrierter Beobachter"s Sondernummer "Frankreichs Schuld". Bladet er å få i kioskene etc. På side 21 om Separatistbevegelsen i Rhinland etter Verdenskrigen står:

"De franske generaler sendte sine agenter gjennem landet og oppsøkte de utilfredse, dem som var lystne på karriere, dem som var tilsalgs. Det rhinske folk skulle spaltes, skulle brytes opp innenfra. Forrædernes tid begynte. Vi tyskere av det tredje rike forstår ikke at der virkelig fantes tyskere for DENNE, DEN MEST GEMENE ROLLE, SOM GIS I ET FOLKS LIV".

Side 23 omtaler bladet A.L.Schlageter, som ble skutt av franskmennene (myrdet sier Beobachter), fordi han resultatrikt hadde deltatt i motstanden mot den franske okkupasjon". Hans minne ble uforglemmelig i Tyskland". (Hvis en nordmann opptrer på samme måte, er han en forbryter og landsforræder, Kfr. Oberst Lund og Dr. Solem).

Når De har lest avisen, send den d a videre. Brend den ikke - tenk på det arbeidet som ligger bak.

Mappe F 8
Eksp. 3
Årg. 1941
O. V.
Jfr.

4

2585

N O R G E I D A G.

Nr. 3 30. april 1941.

Hvad det gjelder.

Nu först forstår vi hvad vi hadde og hvad vi holder på å tape, - men la oss til gjengjeld aldri glemme det.

Det vi har mistet er ikke at vi får noe mindre mat enn för, og at vår materielle tilværelse er blitt vanskeligere og besværligere. Det som virkelig betyr noe er at vi har tapt rettssikkerhet og åndsfrihet.

Rettssikkerhet vil si individets beskyttelse mot vilkårlighet: straffelover som klart forteller hvad som er forbudt og gjör alt annet tillatt,- prosesslover som sikrer en riktig dom uten tortur og vilkårlig fengsling,- en politimyndighet som er forpliktet til å bruke anstendige metoder og mot hvem individets rettigheter er sikret ved höitidelige garantier,- en statsmakt som ikke föler sig i krig med noen av landets borgere for deres politiske meningers skyld og hvem det er vel så maktpåliggende at en uskyldig ikke blir dömt som at en skyldig får sin straff.

Åndsfrihet, det er individets rett til å söke efter sannheten hvor han anser det mest formålstjenlig og til å hevde sine meninger fritt og uhindret ved alle anledninger.

Alt dette hadde vi. Men nu står vi i fare for å miste det.

Det forferdelige er nemlig ikke, at vi nu under en pågående krig er blitt berövet disse våre menneskerettigheter. Det kunde jo tenkes å være begrunnet bare i krigstilstanden og derfor være av forbigående art. Det det gjelder er, at vi, hvis Hitler seirer, alltid skal være hensatt til å leve under disse slavevilkår, ikke fordi vi er et beseiret folk, men fordi den tyske statsmakt under Hitlers ledelse behandler sine egne borgere på samme måte og akter å fortsette dermed i all fremtid.

Utgangspunktet i Hitlers samfundssystem er nemlig at det er han som skal bestemme hvad tyske borgere bör mene, si eller gjöre, hvad de skal få vite om og hvad de skal tro er sant. Til fremme av dette formål anser han sig berettiget til å bruke alle midler: Lögn, makt og mord, han misbruker kynisk kringkastingen, pressen, offisielle forsamlinger og skolene, og fyller dem med bevisst lögn hvis han derved mener å kunne gagne sitt formål: en sterk tysk statsmakt.

Og slik skal det alltid være. Det er nemlig Hitlers opfatning av forholdet mellem staten og individet og av moralens sanne vesen, ikke bare når det gjelder å vinne en krig, men som grunnlag for samfundslivet også i fredstid.

Derfor blir det hemmelige statspoliti (Gestapo) ingen forbigående tilfeldighet, men et varig og nödvendig ledd i hans system. Det blir nemlig kun ved dets hjelp at han kan holde dette system oppe. Dets opgave blir uhindret av alle rettslige og moralske bånd å våke over hvad tyske borgere gjör, tenker og tror.

Det har i den anledning rett til å arrestere hvem som helst, både den mistenkte som skal felles og de vidner som skal felle ham. Det kan holde den arresterte fengslet på ubestemt tid uten å angi grunn eller å spörre en domstol om tillatelse. Det er det viktigste våben for en statsmakt som föler sig i kamp med den folkemasse som den terroriserer.

Det er dette vi aldri må glemme når våre tyske "venner" og deres norske leiesvenner taler om hvilket produksjonsliv de skal få istand, og hvilke materielle goder de skal skaffe oss, når de bare får tid og blir mött med forståelse. Selv om de holder alle sine löfter, begår den som lar sig lokke av dem, forrederi mot det helligste, hvis han for materiell vinnings skyld vil gi avkall på sin eldgamle ukrenkelige rett til å leve som en fri mann og til å söke efter sannheten overensstemmende med sin samvittighet.

Det er det det gjelder.

I tilslutning til ovenstående artikkel vil vi peke på "Forordningen av 5. mars 1941 om visse midlertidige endringer i reglene om private straffesaker."

Denne forordning går ut på at man for fremtiden ikke skal kunne anlegge private straffesaker uten samtykke av folkedomstolen.

Almenheten har ennu ikke forstått rekkevidden av denne forordning. Man har nærmest tenkt på private injuriesaker og har trodd at forordningen ikke betyr annet enn at slike saker for fremtiden ikke skal kunne anlegges uten samtykke av folkedomstolen.

Men forordningen har en meget större rekkevidde og betyr et ganske anderledes alvorlig inngrep i borgernes rettssikkerhet. Den beröver nemlig enhver som blir krenket ved en forbrydelse adgang til å forfölge saken som privat straffesak hvis påtalemyndigheten henlegger saken.

Den kst. riksadvokat holdt nylig et foredrag i kringkastingen om gjengjeldelse. Han forkynte her som sitt program at han vilde betrakte legemskrenkelser begått av hirdfolk eller andre tilhengere av N.S. mot andre norske borgere, under synsvinkelen "gjengjeldelse", og han la ikke skjul på at han vilde henlegge slike saker uten å reise tiltale. I disse tilfeller vil da forordningen av 5.mars 1941 gripe inn i og være til hinder for at vedkommende borger som er tilföiet en legemskrenkelse av en hirdmann eller et medlem av N.S., forfölger saken som privat straffesak.

Ved på denne måte å innskrenke den rett som den privat fornærmede fra gammel tid har hatt til å forfölge en sak som blir henlagt av påtalemyndigheten, gjör man et overordentlig stort skår i borgernes rettsbeskyttelse. Den borger som föler sine rettigheter tilsidesatt ved at saken henlegges, vil lett föle det som en direkte rettsfornektelse hvis han ikke engang skal få forholdet prövet gjennem eget söksmål på egen bekostning.

Ved forordningen angående folkedomstolen har man sörget for at de som ser det som sin plikt som nordmenn å motarbeide N.S. blir dömt som forbrytere av en politisk domstol. Ved forordningen av 5.mars 1941 har man sikret straffefrihet for medlemmer av N.S. når disse overfor andre begår handlinger som efter vår almindelige straffelov er oplagte forbrydelser.

Hovedstyret for den norske sakförerforening har den 31. mars iår sendt en lengere begrunnet forestilling til justisdepartementet og politidepartementet angående den rekke av forordninger vedrörende strafferettspleien som er utferdiget i den senere tid, således de forordninger som er gitt i forbindelse med folkedomstolen, og videre forordning av 5. mars 1941 "om visse midlertidige endringer i reglene om private straffesaker", samt forordning av 13. desember 1940 om utenrettslig efterforskning, som gir regler om plikt for vidner til å forklare sig for politiet og som ophever taushetsplikten for sakförere, leger og prester m.v.

Hovedstyret gjennemgår i sin henvendelse disse forskjellige for-ordninger og påviser hvorledes de bryter med de prinsipper i vår straffeprosess som hittil har sikret oss en human men samtidig effektiv rettspleie. Hovedstyret fremholder som sin bestemte opfat-ning at forordningene er gitt uten tilstrekkelig grunn, og at den norske straffeprosesslov i de mere enn 50 år hvori den har bestått stort sett har virket meget heldig. Vårt folk har följt sin retts-sikkerhet trygget ved lovens regler og den måte hvorpå de har vært praktisert, og straffedomstolens dommer er blitt mottatt med tillit av alle lag i befolkningen.

Hovedstyret fremholder faren ved å bryte med disse prinsipper og fremholder hvorledes de nye forordninger allerede har skapt uro og usikkerhet hos folket, en usikkerhet som nödvendigvis må bli följen når rettssikkerheten faktisk opheves i et samfund som fra gammel tid har vært et rettssamfund.

Oslo Byrett: Dommerne i Oslo Byrett har efter pålegg av kst. statsråd Riisnæs mottatt en cirkulærskrivelse med meddelelse om at noen uhöflighet overfor noen embedsmann tilhörende N.S. ikke vil bli tålt. Hvis noen dommer gripes i sådan uhöflighet, vil det medföre öieblikkelig avskjed uten lönn. Skrivelsen skal være foranlediget ved at enkelte av byrettsdommerne ikke skal ha hilst med den fornödne ærbödighet på nyutnevnte embedsmenn tilhörende N.S.

Når De har lest avisen, send den da videre. Brenn den ikke - tenk på det arbeide som ligger bak.